Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

11 ta’ ?unju 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Libertà li ji?u pprovduti servizzi — Log?ob tal-a??ard — Taxxi nazzjonali fuq l-operat ta’ kaxxi tal-log?ob installati fis-swali tal-log?ob — Le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprojbixxi l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos — Prin?ipji ta’ ?ertezza legali u ta’ protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi — Direttiva 98/34/KE — Obbligu li ji?u kkomunikati l-abbozzi ta’ regolamenti tekni?i lill-Kummissjoni — Responsabbiltà tal-Istat Membru g?ad-danni kkaw?ati minn le?i?lazzjoni li tmur kontra d-dritt tal-Unjoni”

Fil-Kaw?a C?98/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-F?városi Törvényszék (l-Ungerija), permezz ta’ de?i?joni tat-13 ta’ Frar 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-3 ta’ Marzu 2014, fil-pro?edura

Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft,

Lixus Szerencsejáték Szervez? kft,

Lixus Projekt Szerencsejáték Szervez? kft,

Lixus Invest Szerencsejáték Szervez? kft,

Megapolis Terminal Szolgáltató kft

vs

Magyar Állam,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Tizzano, President tal-Awla, S. Rodin (Relatur), A. Borg Barthet, M. Berger u F. Biltgen, Im?allfin

Avukat ?enerali: N. Jääskinen,

Re?istratur: I. Illéssy,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-14 ta’ Jannar 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft, Lixus Szerencsejáték Szervez? kft, Lixus Projekt Szerencsejáték Szervez? kft, Lixus Invest Szerencsejáték Szervez? kft u Megapolis Terminal Szolgáltató kft, minn L. Kelemen, ügyvéd,

– g?all-Magyar Állam, minn T. Bogdán u I. Janitsáry, ügyvédek,

– g?all-Gvern Ungeri?, minn M. Fehér u G. Koós, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Bel?jan, minn L. Van den Broeck u J.-C. Halleux, b?ala a?enti, assistiti minn P. Vlaemminck u B. Van Vooren, advocaten,

– g?all-Gvern ?ek, minn M. Smolek, J. Vlá?il u T. Müller, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u P. de Sousa Inês, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Loma-Osorio Lerena u A. Tokár, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 6(3) TUE, tal-Artikoli 34, 36, 52(1), 56 u 61 TFUE, kif ukoll tal-Artikoli 1, 8 u 9 tad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-22 ta' ?unju 1998, li tistabbilixxi pro?edura dwar l-g?oti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandards u r-regolamenti tekni?i u r-regoli dwar is-servizzi tas-So?jetà tal-Informatika (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 20, p. 337), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/96/KE, tal-20 ta' Novembru 2006 (?U L 352M, p. 709, iktar 'il quddiem id-"Direttiva 98/34").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft, Lixus Szerencsejáték Szervez? kft, Lixus Projekt Szerencsejáték Szervez? kft, Lixus Invest Szerencsejáték Szervez? kft u Megapolis Terminal Szolgáltató kft u l-Magyar Állam (Stat Ungeri?) dwar kaw?a g?al kumpens imressqa minn dawn il-kumpanniji min?abba dannu li huwa sostnew min?abba l-applikazzjoni tal-li?ijiet nazzjonali dwar l-operat tal-kaxxi tal-log?ob li jmorru kontra d-dritt tal-Unjoni.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 98/34 huwa fformulat kif ?ej:

"G?all-g?anijiet ta' din id-Direttiva g?andhom japplikaw it-tifsriet li ?ejjin:

[...]

3) 'spe?ifikazzjoni teknika', spe?ifikazzjoni li tinsab f'dokument li jistabbilixxi l-karatteristi?i me?tie?a ta' prodott b?alma huma l-livelli ta' kwalità, ir-ri?ultat tal-?idma, is-sigurtà jew id-dimensjonijiet, inklu?i l-?ti?iet li japplikaw g?all-prodott rigward l-isem li bih il-prodott jinbieg?, it-terminolo?ija, is-simboli, l-e?aminazzjoni u l-metodi ta' l-e?aminazzjoni, l-imballa??, l-immarkar jew l-ittikkettjar u l-pro?eduri ta' stima tal-konformità.

[...]

4) ‘?ti?iet o?ra’, ?tie?a, g?ajr spe?ifikazzjoni teknika, imposta fuq prodott bil-g?an li tipprote?i, b’mod partikolari, il-konsumatur jew l-ambjent, u li taffettwa ?-?iklu tal-?ajja tieg?u wara li jkun in?are? fis-suq, b?alma huma l-kondizzjonijiet dwar l-u?u, ir-ri?ikla??, l-u?u mill-?did jew ir-rimi, fejn dawn il-kondizzjonijiet jistg?u jinfluwenzaw b’mod sinifikanti l-kompo?izzjoni jew in-natura tal-prodott jew il-bejg? tieg?u fis-suq;

[...]

11) ‘regolament tekniku’, spe?ifikazzjonijiet tekni?i u ?ti?iet o?ra jew regoli dwar servizzi, inklu?i d-dispo?izzjonijiet amministrattivi rilevanti, li l-osservanza tag?hom hija obbligatorja, *de jure* jew *de facto*, fil-ka? tat-tqeg?id fis-suq, il-forniment ta’ servizz, l-istabbiliment ta’ operatur tas-servizz jew l-u?u fi Stat Membru jew f’parti l-kbira minnu, kif ukoll il-li?ijiet, ir-regolamenti jew id-dispo?izzjonijiet amministrattivi ta’ l-Istati Membri, g?ajr dawk ipprovduti fl-Artikolu 10, li jipprojbixxu l-fabbrikazzjoni, l-importazzjoni, it-tqeg?id fis-suq jew l-u?u ta’ prodott, jew li jipprojbixxu l-forniment jew l-u?u ta’ servizz, jew l-istabbiliment ta’ fornitur tas-servizz.

Ir-regolamenti tekni?i *de facto* jinkludu:

– [...]

– [...]

– spe?ifikazzjonijiet tekni?i jew ?ti?iet o?ra jew regoli dwar servizzi li huma marbutin ma’ mi?uri fiskali jew finanzjarji li jaffettwaw il-konsum ta’ prodotti jew ta’ servizzi billi jinkora??ixxu l-konformità ma’ dawn l-ispe?ifikazzjonijiet tekni?i jew il-?ti?iet l-o?ra jew ir-regoli dwar servizzi; spe?ifikazzjonijiet tekni?i jew ?ti?iet o?ra jew regoli dwar servizzi marbutin mas-sistemi nazzjonali tas-sigurtà so?jali mhumiex inklu?i.

[...]”

4 L-Artikolu 8(1) ta’ din id-direttiva jipprovdi:

“So??etti g?all-Artikolu 10, l-Istati Membri g?andhom jikkomunikaw fil-pront lill-Kummissjoni kull abbozz ta’ regolament tekniku, g?ajr fejn dan sempli?iment jittrasponi t-test ta’ standard internazzjonali jew Ewropew, f’liema ka? l-informazzjoni li jkollha x’taqsam ma’ l-istandard relevanti tkun bi??ejjed; g?andhom ukoll i?allu lill-Kummissjoni tag?mel dikjarazzjoni dwar ir-ra?unijiet li jag?mlu me?tie?a l-le?islazzjoni ta’ dan ir-regolament tekniku, fejn dawn ma jkunux di?à ?ew mag?mula ?ari fl-abbozz.

[...]”

5 Skont l-Artikolu 9 tal-imsemmija direttiva:

“1. L-Istati Membri g?andhom jipposponu l-adozzjoni ta’ abozz ta’ regolament tekniku g?al tliet xhur mid-data ta’ meta l-Kummissjoni tir?ievi l-komunika li hemm referenza g?aliha fl-Artikolu 8(1).

[...]

7. Il-paragrafi 1 sa 5 m’g?andhomx japplikaw fil-ka?ijiet fejn:

– g?al ra?unijiet ur?enti, mqajma minn ?irkostanzi serji u imprevisti li g?andhom x’jaqsmu mal-protezzjoni tas-sa??a pubblika jew is-sigurtà, il-protezzjoni ta’ l-annimali jew il-priservazzjoni tal-pjanti, u g?ar-regoli dwar servizzi, u wkoll g?all-politika pubblika [g?all-ordni pubbliku], b’mod

spe?jali l-protezzjoni tal-minuri, Stat Membru huwa obbligat li j?ejji regolamenti tekni?i fi spazju qasir ?afna ta' ?mien sabiex jippromulgahom u jda??alhom fil-pront ming?ajr ma jkunu possibbli konsultazzjonijiet jew

[...]

Fil-komunikazzjoni li hemm riferenza g?aliha fl-Artikolu 8, l-Istat Membru g?andu jag?ti r-ra?unijiet g?all-ur?enza tal-mi?uri me?uda. Il-Kummissjoni g?andha tag?ti l-veduti [l-opinjoni] tag?ha dwar il-komunikazzjoni malajr kemm jista jkun. G?andha tie?u azzjoni xierqa fil-ka?ijiet fejn din il-pro?edura ma tintu?ax kif suppost. Il-Parlament Ewropew g?andu jin?amm img?arraf mill-Kummissjoni."

6 L-Artikolu 10(4) ta' din l-istess direttiva huwa fformulat kif ?ej:

"L-Artikolu 9 m'g?andux japplika g?all-ispe?ifikazzjonijiet tekni?i jew ?ti?iet o?ra jew g?ar-regoli dwar is-servizzi li hemm referenza g?alihom fit-tielet in?i? tat-tieni subparagrafu tal-punt 11 ta' l-Artikolu 1."

Id-dritt Ungeri?

7 L-Artikolu 26(3) tal-Li?i Nru XXXIV tal-1991, dwar l-organizzazzjoni tal-log?ob tal-a??ard (iktar 'il quddiem il-"Li?i dwar il-log?ob tal-a??ard"), fil-ver?joni tag?ha applikabbli sad-9 ta' Ottubru 2012, kien jawtorizza l-operat tal-kaxxi tal-log?ob kemm fil-ka?inos, kif ukoll fis-swali tal-log?ob operati minn kumpanniji kummer?jali ma?luqa g?al dan l-g?an wa?dieni.

8 Skont l-Artikolu 33 ta' din il-li?i, kif applikabbli sal-31 ta' Ottubru 2011, it-taxxa fissa fuq il-log?ob applikabbli fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob kienet, g?al kull post tal-log?ob u g?al kull xahar, ta' 100 000 forint Ungeri? (HUF) g?all-kaxxi tal-log?ob installati fis-swali tal-log?ob tal-kategoriji I u II. B'deroga minn din ir-regola, il-kaxxi tal-log?ob installati fil-"ka?inos elettroni?i" kienu su??etti g?al taxxa ta' HUF 120 000, minkejja li dawn tqiesu li huma tip spe?ifiku ta' swali tal-log?ob tal-kategorija I. It-taxxa kienet dovuta g?al kull xahar mibdi. L-operat tal-kaxxi tal-log?ob fil-ka?inos tal-log?ob kien su??ett g?al sistema fiskali distinta.

9 L-Artikolu 33 tal-Li?i dwar il-log?ob tal-a??ard ?ie emendat mill-Artikolu 27 tal-Li?i Nru CXXV tal-2011, li temenda ?erti li?ijiet fiskali sabiex ti?i ?gurata l-istabbiltà tal-finanzi pubbli?i (iktar 'il quddiem il-"Li?i emendatorja tal-2011"), b'effett mill-1 ta' Novembru 2011, b'mod li dawn l-ammonti jin?iebu g?al HUF 700 000 g?all-kaxxi tal-log?ob installati fil-ka?inos elettroni?i u g?al HUF 500 000 g?al dawk installati fis-swali tal-log?ob l-o?ra tal-kategoriji I u II. Barra minn hekk, l-imsemmi Artikolu 27 stabbilixxa taxxa proporzjonali fuq il-log?ob gravanti l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, sa fejn id-d?ul nett g?al kull kaxxa jil?aq jew jaqbe?, g?al kull perijodu ta' tliet xhur, is-somma ta' HUF 900 000. G?all-kaxxi li jippermettu iktar minn post tal-log?ob wie?ed, il-livell applikabbli ?ie kkalkolat billi ssir multiplikazzjoni ta' HUF 900 000 bin-numru ta' postijiet tal-log?ob. Din it-taxxa kienet ta' 20 % tal-parti tad-d?ul ta' kull tliet xhur netti tal-kaxxa superjuri g?al HUF 900 000.

10 Barra minn hekk, il-li?i emendatorja tal-2011 ipprevediet li l-kaxxi tal-log?ob installati fis-swali tal-log?ob kellhom, sa mill-1 ta' Jannar 2013, jing?aqdu b'mod obbligatorju ma' server ?entrali operat minn kumpannija kummer?jali li tissodisfa ?erti kundizzjonijiet partikolari u li g?alih, id-dipartimenti responsabbli mill-ispezzjoni tal-log?ob tal-a??ard ikollhom a??ess fil-mument stess li jkun qieg?ed jintlag?ab il-log?ob fuq il-kaxxi.

11 L-Artikolu 26(3) tal-Li?i dwar il-log?ob tal-a??ard ?ie sussegwentement emendat, b'effett fl-10 ta' Ottubru 2012, permezz tal-Artikolu 5 tal-Li?i Nru CXLIV tal?2012, li temenda l-Li?i Nru

XXXIV tal-1991 dwar l-organizzazzjoni tal-log?ob tal-a??ard (iktar 'il quddiem il-"Li?i emendatorja tal-2012"), b'mod li jirri?erva g?all-ka?inos tal-log?ob id-dritt esklu?iv li joperaw kaxxi tal-log?ob.

12 L-Artikolu 8 tal-Li?i emendatorja tal-2012 da??al fil-Li?i dwar il-log?ob tal-a??ard l-Artikolu 40/A, li l-paragrafu (1) tieg?u kien jipprevedi li l-awtorizzazzjonijiet relatati mal-operat ta' kaxxi tal-log?ob installati fi swali tal-log?ob ma?ru?a qabel id-data tad-d?ul fis-se?? ta' din il-li?i emendatorja kellhom isiru invalidi fil-jum ta' wara din id-data u li l-organizzaturi tal-log?ob tal-a??ard kellhom ikunu obbligati jibag?tu lura dawn l-awtorizzazzjonijiet lill-awtoritajiet fiskali fil-?mistax-il jum ta' wara l-imsemmija data.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

13 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali huma kumpanniji kummer?jali li, sad-d?ul fis-se?? tal-Li?i emendatorja tal-2012, kienu joperaw kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob. Huma kienu je?er?itaw l-attivitajiet tag?hom permezz, prin?ipalment, ta' apparat li jori?ina minn Stati Membri o?ra. Parti mill-klijentela tag?hom kienet mag?mula minn ?ittadini tal-Unjoni Ewropea li jkunu jinsabu fuq btala fl-Ungerija.

14 Skont il-le?i?lazzjoni Ungeri?a fis-se?? bejn is-16 ta' Awwissu 1991 u d-9 ta' Ottubru 2012, il-kaxxi tal-log?ob setg?u ji?u operati fil-ka?inos u fis-swali tal-log?ob, permezz tal-ksib ta' awtorizzazzjonijiet amministrattivi ma?ru?a mid-dipartiment responsabbli mill-ispezzjoni tal-log?ob tal-a??ard. L-operaturi ta' swali tal-log?ob, b?ar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, kienu obbligati j?allsu taxxa fissa li l-ammont tag?ha fil-31 ta' Ottubru 2011 kien ta' HUF 100 000 g?al kull kaxxa tal-log?ob.

15 Il-Li?i emendatorja tal-2011 imponiet li l-kaxxi tal-log?ob operati fis-swali tal-log?ob, sa mill-1 ta' Jannar 2013, jing?aqdu b'mod obbligatorju ma' server ?entrali.

16 B'effett mill-1 ta' Novembru 2011, barra minn hekk din il-li?i mmultiplikat b'?ames darbiet l-ammont tat-taxxa fissa mensili gravanti l-operat tal-kaxxi tal-log?ob installati fis-swali tal-log?ob, u fl-istess waqt ?iedet taxxa proporzjonali, fil-forma ta' per?entwal tad-d?ul ta' kull tliet xhur netti ta' kull kaxxa. Min-na?a tieg?u, l-ammont tat-taxxa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob installati fil-ka?inos baqa' l-istess.

17 Fit-30 ta' Settembru 2011, ji?ifieri l-jum ta' qabel il-pubblikazzjoni tal-Li?i emendatorja tal-2011, il-Gvern Ungeri? innotifika lill-Kummissjoni Ewropea bit-test ta' din il-li?i, ming?ajr madankollu ma indika li ?-?ieda tat-taxxi stabbilita bl-imsemmija li?i kienet taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 98/34. Il-moratorju previst fl-Artikolu 9(1) ta' din id-Direttiva ma ?iex osservat.

18 L-istabbiliment tas-sistema ta' operat tal-kaxxi tal-log?ob abba?i ta' server ?entrali, b?alma kien previst bil-Li?i emendatorja tal-2011, finalment ?ie abbandunat, peress li fit-2 ta' Ottubru 2012 il-Parlament Ungeri? adotta, fuq proposta tal-Gvern tal-1 ta' Ottubru 2012, il-Li?i emendatorja tal-2012 li pprojbixxiet l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos. Sabiex ji??ustifika tali projbizzjoni, il-le?i?latur invoka l-prevenzjoni tal-kriminalità u tad-dipendenza fuq il-log?ob kif ukoll kunsiderazzjonijiet ta' sa??a pubblika b'rabta mal-prevenzjoni tad-dipendenza fuq il-log?ob. Din il-li?i da?let fis-se?? fl-10 ta' Ottubru 2012, ji?ifieri jum wara l-pubblikazzjoni tag?ha. L-g?ada, ji?ifieri fil-11 ta' Ottubru 2012, l-awtorizzazzjonijiet ta' operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob skadew *ipso jure*, ming?ajr ma l-le?i?latur ippreveda xi kumpens g?all-operaturi kkon?ernati.

19 Fl-1 ta' Ottubru 2012, il-Gvern Ungeri? innotifika lill-Kummissjoni bl-abbozz ta' li?i emendatorja tal-2012, u kklassifikaha b?ala mi?ura finanzjarja fis-sens tal-Artikolu 1(11) tad-Direttiva 98/34. B'applikazzjoni tal-Artikolu 10(4) ta' din id-direttiva, ebda moratorju ma ?ie applikat.

Fil-15 ta’ Ottubru 2012, il-Kummissjoni g?arrfet lil dan il-gvern bin-nuqqas ta’ qbil tag?ha fir-rigward ta’ din il-klassifikazzjoni. L-imsemmi gvern g?aldaqstant invoka l-e?istenza ta’ ra?unijiet ur?enti fis-sens tal-Artikolu 9(7) tal-imsemmija direttiva.

20 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali adixxew il-F?városi Törvényszék (Qorti tal-?ustizzja ta’ Budapest) b’rikors kontra l-Magyar Állam inti? g?all-kumpens g?ad-danni li huma allegatament sostnew min?abba l-applikazzjoni ta’ ?erti dispo?izzjonijiet tal-Li?i emendatorja tal-2011 u tal-Li?i emendatorja tal-2012. Skont dawn tal-a??ar, id-dannu allegat jirri?ulta mill-?las tat-taxxi fuq il-log?ob li huma ?allsu, mid-deprezzament tal-kaxxi tal-log?ob tag?hom u mill-ispejje? sostnuti fil-kuntest tal-pro?edura inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

21 Il-Magyar Állam talab i?-?a?da tar-rikors, billi kkontesta kemm il-ba?i legali tieg?u kif ukoll l-ammont mitluba mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali.

22 Permezz ta’ digriet tat-13 ta’ Frar 2014, il-F?városi Törvényszék idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tressaq quddiem il-Qorti tal-?ustizzja l-?mistax-il domanda preliminari li ?ejjin:

“1) Le?i?lazzjoni mhux diskriminatorja ta’ Stat Membru li, permezz ta’ att uniku u ming?ajr ma ppreveda perijodu ta’ adattament, timmultiplika b’?ames darbiet l-ammont pre?edenti tat-taxxa diretta, imsej?a taxxa fuq il-log?ob, li tapplika g?all-islot machines [kaxxi tal-log?ob] operati fis-swali tal-log?ob, u li, barra minn hekk, tistabbilixxi taxxa fuq il-log?ob f’forma ta’ per?entwali, b’tali mod li ti?i limitata l-attività tal-operaturi tal-log?ob tal-a??ard li joperaw swali tal-log?ob, hija kompatibbli mal-Artikolu 56 TFUE?

2) L-Artikolu 34 TFUE jista’ ji?i interpretat fis-sens li jinkludi fil-kamp ta’ applikazzjoni tieg?u le?i?lazzjoni mhux diskriminatorja ta’ Stat Membru li, permezz ta’ att uniku u ming?ajr perijodu ta’ adattament, timmultiplika b’?ames darbiet l-ammont pre?edenti tat-taxxa diretta, imsej?a taxxa fuq il-log?ob, li tapplika g?all-islot machines operati fis-swali tal-log?ob, u li, barra minn hekk, tistabbilixxi taxxa fuq il-log?ob f’forma ta’ per?entwali, b’tali mod li ti?i limitata l-importazzjoni ta’ slot machines fl-Ungerija li ?ejjin mit-territorju tal-Unjoni Ewropea?

3) F’ka? ta’ risposta affermattiva g?all-ewwel u/jew g?at-tieni domanda, Stat Membru jista’, fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-Artikoli 36 TFUE, 52(1) TFUE u 61 TFUE, [kif ukoll fil-kuntest tal-applikazzjoni ta’ ra?unijiet imperattivi,] jinvoka esklu?ivament ir-regolarizzazzjoni tas-sitwazzjoni tal-ba?it [...]?

4) F’ka? ta’ risposta affermattiva g?all-ewwel u/jew g?at-tieni domanda, fid-dawl tal-Artikolu 6(3) TUE, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni l-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni fl-evalwazzjoni tar-restrizzjonijiet stabbiliti minn Stat Membru u tal-kon?essjoni ta’ perijodu ta’ adattament g?ar-regola fiskali?

5) F’ka? ta’ risposta affermattiva g?all-ewwel u/jew g?at-tieni domanda, il-?urisprudenza tas-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame (C?46/93 u C?48/93 [EU:C:1996:79]) tista’ ti?i interpretata fis-sens li l-ksur tal-Artikolu 34 TFUE u/jew tal-Artikolu 56 TFUE jista’ jservi ta’ ba?i g?al obbligu ta’ kumpens tal-Istati Membri peress li dawn id-dispo?izzjonijiet –min?abba l-effett dirett tag?hom – jag?tu dritt lil individwi tal-Istati Membri?

6) Id-Direttiva 98/34[...] g?andha ti?i interpretata fis-sens li mi?ura fiskali ta’ Stat Membru li timmultiplika, g?al darba biss, b’?ames darbiet l-ammont tat-taxxa diretta, it-taxxa fuq il-log?ob li tolqot l-islot machines operati fis-swali ta’ log?ob, u, barra minn hekk, tistabbilixxi taxxa f’forma ta’ per?entwali tikkostitwixxi ‘regolament tekniku *de facto*’?

7) F’ka? ta’ risposta affermattiva g?as-sitt domanda, persuna fi Stat Membru tista’ tallega

kontra dan l-Istat, il-ksur mill-Istat Membru tal-Artikolu 8(1) u/jew tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 98/34[...], inkwantu nuqqas tal-Istat Membru li jista' ji??ustifika obbligu ta' kumpens, ji?ifieri, din id-direttiva g?andha l-g?an li tikkonferixxi drittijiet individwali? Liema aspetti g?andha tie?u inkunsiderazzjoni l-qorti nazzjonali sabiex tevalwa jekk il-[Magyar Állam] wettaqx ksur ta' gravità suffi?jenti u g?al liema tip ta' kumpens jag?ti dritt dan il-ksur?

8) Le?i?lazzjoni mhux diskriminatorja ta' Stat Membru li tipprojbixxi b'effett immedjat l-operat ta' slot machines fi swali ta' log?ob, ming?ajr ma tikkon?edi lill-operaturi ta' log?ob tal-a??ard affettwati perijodu ta' tran?izzjoni jew ta' adattament u[/jew] ming?ajr ma toffrilhom kumpens xieraq, u li, fl-istess ?in, tistabbilixxi favur il-ka?inojiet monopolju ta' operat tal-islot machines, hija kompatibbli mal-Artikolu 56 TFUE?

9) L-Artikolu 34 TFUE jista' ji?i interpretat fis-sens li g?andu wkoll ikun determinanti u applikabbli fil-ka? fejn l-Istat Membru jadotta le?i?lazzjoni mhux diskriminatorja li, minkejja li ma tipprojbixxix direttament l-importazzjoni ta' slot machines li ?ejjin mit-territorju tal-Unjoni Ewropea, tirrestrin?i jew tipprojbixxi l-u?u jew l-operat effettiv tal-imsemmija magni fil-kuntest tal-organizzazzjoni tal-log?ob tal-a??ard, ming?ajr ma tikkon?edi lill-operaturi ta' log?ob tal-a??ard affettwati li je?er?itaw din l-attività perijodu ta' tran?izzjoni jew ta' adattament jew kumpens?

10) F'ka? ta' risposta affermattiva [g?at-tmien u/jew id-disa'] domanda, liema kriterji g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni mill-qorti nazzjonali, fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-Artikoli 36 TFUE, 52(1) TFUE u 61 TFUE, u [fil-kuntest tal-applikazzjoni] ta' ra?unijiet imperattivi, meta tidde?iedi l-kwistjoni dwar jekk ir-restrizzjoni kinitx ne?essarja, xierqa u proporzjonata?

11) F'ka? ta' risposta affermattiva [g?at-tmien u/jew id-disa'] domandi, fid-dawl tal-Artikolu 6(3) TUE, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni l-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni, fl-evalwazzjoni tal-projbizzjonijiet stabbiliti minn Stat Membru u l-g?oti ta' perijodu ta' adattament? G?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni d-drittijiet fundamentali – b?ad-dritt g?all-proprjetà u l-projbizzjoni li persuna ti?i pprivata mill-proprjetà tag?ha ming?ajr kumpens – fir-rigward tar-restrizzjoni inkwistjoni f'dan il-ka? u, fl-affermattiv, b'liema mod?

12) F'ka? ta' risposta affermattiva [g?at-tmien u/jew id-disa' domandi], il-?urisprudenza tas-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame (C?46/93 u C?48/93 [EU:C:1996:79]) tista' ti?i interpretata fis-sens li l-ksur tal-Artikolu 34 TFUE u/jew l-Artikolu 56 TFUE jista' jservi ta' ba?i g?al obbligu ta' kumpens tal-Istati Membri peress li dawn id-dispo?izzjonijiet jirrikonoxxu, min?abba l-effett dirett tag?hom, dritt g?all-individwi tal-Istati Membri?

13) Id-Direttiva 98/34/KE [...] tista' ti?i interpretata fis-sens li tikkostitwixxi '?ti?iet o?ra' il-mi?ura nazzjonali li, billi tillimita l-operat tal-islot machines g?all-ka?inojiet, tipprojbixxih fis-swali tal-log?ob?

14) Fil-ka? ta' risposta affermattiva [g?at-tlettax-il domanda], individwi fi Stat Membru jistg?u jinvokaw kontra tieg?u, b?ala nuqqas li jista' ji??ustifika obbligu ta' kumpens, il-ksur mill-imsemmi Stat Membru tal-Artikolu 8(1) u/jew tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 98/34? Abba?i ta' liema tipi ta' kriterji l-qorti nazzjonali g?andha tevalwa jekk il-konvenut wettaqx ksur tal-gravità me?tie?a u g?al liema tip ta' kumpens jag?ti dritt dan il-ksur?

15) Il-prin?ipu ta' dritt [tal-Unjoni] li jg?id li l-Istati Membri huma obbligati jikkumpensaw lil individwi g?ad-danni li jirri?ultaw minn ksur tad-dritt Komunitarju imputabbli lilhom g?andu japplika wkoll meta Stat Membru g?andu s-sovranità fil-qasam affettwat mid-dispo?izzjoni adottata? Id-drittijiet fundamentali u l-prin?ipji ?enerali li jirri?ultaw minn tradizzjonijiet kostituzzjonali tal-Istati Membri jservu wkoll b?ala linji gwida f'dan il-ka??"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq il-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja

23 Preliminarjament, il-Gvern Ungeri? essenzjalment jikkontesta l-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja sabiex tirrispondi d-domandi mag?mula min?abba li l-kaw?a prin?ipali, min?abba element transkonfinali ma g?andha ebda rabta mad-dritt tal-Unjoni.

24 F'dan ir-rigward g?andu jitfakkar li le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huma applikabbli ming?ajr distinzjoni g?a?-?ittadini Ungeri?i u g?a?-?ittadini tal-Istati membri l-o?ra, b?ala regola ?enerali jistg?u jirri?ultaw mid-dispo?izzjonijiet relatati mal-libertajiet iggarantiti mit-Trattat FUE biss sa fejn dawn japplikaw g?al sitwazzjonijiet li g?andhom rabta mal-kummer? bejn l-Istati Membri (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Anomar *et*, C?6/01, EU:C:2003:446, punt 39, u Garkalns, C?470/11, EU:C:2012:505, punt 21).

25 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li parti mill-klijentela tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kienet komposta minn ?ittadini tal-Unjoni fuq btala fl-Ungerija.

26 Issa, is-servizzi li l-fornitur stabbilit fi Stat Membru jipprovdi, ming?ajr ma ji??aqlaq, lil destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or jikkostitwixxu provvista ta' servizzi transkonfinali, fis-sens tal-Artikolu 56 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Alpine Investments, C?384/93, EU:C:1995:126, punti 21 u 22; Gambelli *et*, C?243/01, EU:C:2003:597, punt 53, u Il-Kummissjoni vs Spanja, C?211/08, EU:C:2010:340, punt 48).

27 Barra minn hekk, bl-ebda mod ma jista' ji?i esklu? li operaturi stabbiliti fi Stati Membri li ma humiex l-Ungerija kienu jew huma interessati li jift?u swali tal-log?ob fit-territorju Ungeri? (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Blanco Pérez u Chao Gómez, C?570/07 u C?571/07, EU:C:2010:300, punt 40, kif ukoll Garkalns, C?470/11, EU:C:2012:505, punt 21).

28 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha ?urisdizzjoni sabiex tirrispondi d-domandi mag?mula.

Fuq l-e?istenza ta' restrizzjonijiet g?al-libertajiet fundamentali

Fuq l-ewwel u t-tieni domanda

29 Permezz tal-ewwel u t-tieni domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al-Li?i emendatorja tal-2011, li, ming?ajr ma tipprevedi perijodu ta' tran?izzjoni, timmultiplika b'?ames darbiet taxxa fissa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob u tistabbilixxi, barra minn hekk, taxxa proporzjonali fuq din l-istess attività, tikkostitwixxix restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-merkanzija u l-libertà li ji?u pprovduti servizzi, iggarantiti rispettivament mill-Artikoli 34 TFUE u 56 TFUE.

30 Preliminarjament g?andu ji?i rrilevat li le?i?lazzjoni ta' din in-natura taffettwa direttament l-attività ta' operat tal-kaxxi tal-log?ob. G?all-kuntrarju, huwa biss b'mod indirett, b?ala konsegwenza tal-influwenza li hija te?er?ita fuq din l-attività, li din il-le?i?lazzjoni tista' taffettwa l-importazzjoni ta' dawn il-kaxxi.

31 Ming?ajr ma jkun hemm b?onn li ssir anali?i tal-importazzjoni ta' kaxxi tal-log?ob b?ala tran?azzjoni an?illari g?all-operat tag?hom, g?andu ji?i kkonstatat li, minkejja li l-operat ta' dan l-apparat huwa marbut mal-operazzjoni li tikkonsisti fl-importazzjoni tieg?u, l-ewwel wa?da minn dawn l-attivitajiet taqa' ta?t id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat relatati mal-libertà li ji?u pprovduti servizzi u t-tieni wa?da taqa' ta?t dawk relatati mal-moviment liberu tal-merkanzija (sentenza Anomar *et*,

C?6/01, EU:C:2003:446, punt 55).

32 Issa, anki jekk wie?ed jippre?upponi li le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al-Li?i emendatorja tal-2011, hija ta' natura li xxekkel l-importazzjoni tal-kaxxi tal-log?ob sa fejn din tillimita l-possibbiltajiet ta' operat tag?hom, il-Qorti tal-?ustizzja ma tinsabx f'po?izzjoni, fil-kuntest tal-pro?edura pre?enti, li tidde?iedi dwar il-kwistjoni ta' jekk l-Artikolu 34 TFUE jipprekludix l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni fl-assenza ta' pre?i?azzjonijiet suffi?jenti dwar il-konsegwenzi effettivi ta' din il-le?i?lazzjoni fuq l-importazzjoni tal-kaxxi tal-log?ob (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Läärä *et*, C?124/97, EU:C:1999:435, punt 26).

33 F'dawn i?-?irkustanzi, le?i?lazzjoni ta' din in-natura g?andha ti?i e?aminata mill-perspettiva tal-Artikolu 56 TFUE biss.

34 F'dan ir-rigward g?andu qabelxejn ji?i ppre?i?at li, minkejja li t-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza tal-Istati Membri, dawn tal-a??ar madankollu g?andhom je?er?itawha b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni u, b'mod partikolari, tal-libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Blanco u Fabretti, C?344/13 u C?367/13, EU:C:2014:2311, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata).

35 L-Artikolu 56 TFUE jirrikjedi mhux biss l-eliminazzjoni ta' kull diskriminazzjoni kontra l-fornitur ta' servizzi stabbilit fi Stat Membru ie?or min?abba n-nazzjonalità tieg?u, i?da wkoll it-tne??ija ta' kull restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi, anki jekk din ir-restrizzjoni tapplika ming?ajr distinzjoni g?all-fornituri nazzjonali u g?al dawk tal-Istati Membri l-o?ra, meta din tkun ta' natura li tipprojbixxi, li tfixkel, jew li tirrendi inqas attraenti l-attivitajiet tal-fornitur stabbilit fi Stat Membru ie?or, fejn legalment jipprovdi servizzi analogi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Sporting Exchange, C?203/08, EU:C:2010:307, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll HIT u HIT LARIX, C?176/11, EU:C:2012:454, punt 16).

36 G?all-kuntrarju, ma humiex imsemmija bl-Artikolu 56 TFUE mi?uri li l-effett wa?dieni tag?hom huwa li jo?olqu spejje? addizzjonali g?all-provvista inkwistjoni u li jaffettwaw bl-istess mod il-provvista ta' servizzi bejn Stati Membri u dik fi ?dan Stat Membru (sentenza Mobistar u Belgacom Mobile, C?544/03 u C?545/03, EU:C:2005:518, punt 31).

37 Huwa pa?ifiku li l-Li?i emendatorja tal-2011 ma tistabbilixxi ebda diskriminazzjoni diretta bejn il-kumpanniji Ungeri?i u l-kumpanniji stabbiliti fi Stati Membri o?ra li joperaw kaxxi tal-log?ob fi swali tal-log?ob fit-territorju Ungeri?, peress li t-taxxa fissa u t-taxxa proporzjonali stabbiliti minn din il-li?i huma imposti f'kundizzjonijiet identi?i g?al dawn il-kumpanniji kollha.

38 Barra minn hekk, la jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju u lanqas mill-osservazzjonijiet ippre?entati mill-partijiet fil-pro?edura li l-kumpanniji li joperaw swali tal-log?ob fis-suq Ungeri? huma fil-parti l-kbira tag?hom stabbiliti fi Stati Membri o?ra, f'liema ka? il-le?i?lazzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jkunu jistg?u jikkostitwixxu diskriminazzjoni indiretta kontra fornituri ta' servizzi stabbiliti fi Stati Membri o?ra (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Spotti, C?272/92, EU:C:1993:848, punt 18, u Hervis Sport- és Divatkereskedelmi, C?385/12, EU:C:2014:47, punti 39 u 41).

39 Madankollu, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jallegaw li l-Li?i emendatorja tal?2011, billi ?iedet drastikament l-ammont tat-taxxi fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, xekklet operat profittabbli ta' dawn il-kaxxi mill-operaturi ta' swali tal-log?ob u, g?aldaqstant, tat, g?al din l-attività, esklu?ività fattwali lill-operaturi tal-ka?inos. B'mod partikolari, meta sala tal-log?ob tal-kategorija I tkun wettqet b?ala medja d?ul mensili ta' HUF 200 000 g?al kull kaxxa tal-log?ob, it-taxxa tal-ammont ta' HUF 500 000 b?ala taxxa fissa mensili twassal, wa?edha, g?al telf mensili immedjat ta' HUF 300 000 g?al kull kaxxa tal-log?ob. Fi kwalunkwe ka?, anki jekk wie?ed

jippre?upponi li ?erti operaturi ta’ swali tal-log?ob g?amlu iktar d?ul, il-profitt li jifdal wara t-tnaqqis tal-imsemmija taxi u spejje? diversi jkun ine?istenti jew, l-iktar l-iktar, wie?ed minimu.

40 F’dan ir-rigward g?andu ji?i kkonstatat li, fl-ipote?i fejn il-Li?i emendatorja tal?2011 kellha effettivament in-natura li tipprojbixxi, li tfixkel, jew li tirrendi inqas attraenti l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi ta’ operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob fl-Ungerija, liema ipote?i g?andha ti?i vverifikata mill-qorti nazzjonali, hija g?andha titqies li hija xkiel g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantita bl-Artikolu 56 TFUE.

41 Dan ikun il-ka? jekk il-qorti tar-rinviju tikkonstata li ?-?ieda tat-taxxi prevista mil-Li?i emendatorja tal-2011 g?andha l-effett li tikkonfina l-attività tal-operat tal-kaxxi tal-log?ob g?all-ka?inos, li g?alihom din i?-?ieda ma tapplikax. G?aldaqstant, l-imsemmija ?ieda tkun ipprodu?iet effett paragunabbli ma’ dak ta’ projbizzjoni ta’ operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, li ?urisprudenza stabbli tqis b?ala xkiel g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Anomar *et*, C?6/01, EU:C:2003:446, punt 75, u Il?Kummissjoni vs Il-Gre?ja, C?65/05, EU:C:2006:673, punt 53).

42 G?aldaqstant, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, ming?ajr ma tipprevedi perijodu ta’ tran?izzjoni, timmultiplika b’?ames darbiet l-ammont tat-taxxa fissa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob u, barra minn hekk, tistabbilixxi taxxa proporzjonali fuq din l-istess attività, tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantita bl-Artikolu 56 TFUE sa fejn din tkun ta’ natura li tipprojbixxi, li tfixkel jew li tirrendi inqas attraenti l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi ta’ operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali.

43 G?ar-ra?unijiet imsemmija fil-punti 30 sa 32, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

Fuq it-tmien u d-disa’ domandi

44 Permezz tat-tmien u tad-disa’ domandi, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al-Li?i emendatorja tal?2012, li, ming?ajr ma tipprevedi la perijodu ta’ tran?izzjoni u lanqas kumpens tal-operaturi tas-swali tal-log?ob, tipprojbixxi l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, tikkostitwixxix restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-merkanzija u g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi, iggarantiti bl-Artikoli 34 TFUE u 56 TFUE rispettivament.

45 Preliminarjament g?andu ji?i osservat li ?erti argumenti ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja mill-partijiet fil-kaw?a prin?ipali jikkon?ernaw problemi li ma jaqg?ux ta?t id-domandi preliminari msemmija iktar ’il fuq u li huma misluta minn fatti li huma barranin g?all-kuntest fattwali kif deskritt mid-de?i?joni tar-rinviju.

46 B’mod partikolari, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali sostnew fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?hom, u l-Gvern Ungeri? ikkonferma matul is-seduta, li huma biss awtorizzati joperaw ka?ino fit-territorju Ungeri? l-operaturi li g?andhom kon?essjoni ma?ru?a mill-Magyar Állam. Issa, il-kon?essjonijiet ta’ operat ta’ ka?ino jin?ar?u biss lil numru limitat ta’ stabbilimenti u jistg?u, f’?erti ?irkustanzi, jing?ataw ming?ajr sej?a g?al offerti minn qabel. Barra minn hekk, skont ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, sal-lum il-?urnata kumpanniji stabbiliti fl-Ungerija biss kisbu kon?essjoni. G?alhekk, il-pro?eduri Ungeri?i ta’ ?ru? ta’ dawn il-kon?essjonijiet fil-prattika jisfavorixxu lill-operaturi stabbiliti fi Stati Membri o?ra.

47 Il-kwistjoni tal-konformità tal-imsemmija pro?eduri mad-dritt tal-Unjoni hija, madankollu, distinta mill-kwistjoni tal-konformità mad-dritt tal-Unjoni tal-projbizzjoni tal-operat ta’ kaxxi tal-

log?ob barra mill-ka?inos, li hija l-uniku su??ett tad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju.

48 F’dan ir-rigward g?andu ji?i ppre?i?at li hija biss il-qorti nazzjonali li g?andha tiddefinixxi s-su??ett tad-domandi li hija g?andha l-intenzjoni tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja. Din ma tistax, fuq it-talba ta’ parti fil-kaw?a prin?ipali, te?amina kwistjonijiet li ma humiex ippre?entati quddiemha mill-qorti nazzjonali. Jekk din tal-a??ar, fid-dawl tal-i?vilupp tal-kaw?a, ikollha tqis ne?essarju li tikseb elementi addizzjonali ta’ interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, din ikollha tadixxi lill-Qorti tal-?ustizzja mill-?did (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi CBEM, 311/84, EU:C:1985:394, punt 10; Syndesmos Melon tis Eleftheras Evangelikis Ekklisias *et*, C?381/89, EU:C:1992:142, punt 19, u Slob, C?236/02, EU:C:2004:94, punt 29). G?aldaqstant ma hemmx lok g?all-Qorti tal-?ustizzja li te?amina l-argumenti msemmija fil-punt 46 tas-sentenza pre?enti.

49 G?aldaqstant, g?andu ji?i ddeterminat jekk le?i?lazzjoni nazzjonali b?al-Li?i emendatorja tal-2012 ixxekkilx il-moviment liberu tal-merkanzija u l-libertà li ji?u pprovduti servizzi sa fejn din tipprojbixxi l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, billi din il-kwistjoni hija indipendenti minn dik ta’ jekk, barra minn hekk, il-le?i?lazzjoni Ungeri?a relatata mal-pro?edura ta’ ?ru? ta’ kon?essjonijiet ta’ operat ta’ ka?ino tinkludix ukoll restrizzjonijiet g?al dawn il-libertajiet.

50 G?ar-ra?unijiet esposti fil-punti 30 sa 32, hemm lok li tali le?i?lazzjoni nazzjonali ti?i e?aminata mill-perspettiva tal-Artikolu 56 TFUE biss.

51 F’dan ir-rigward, jirri?ulta, b’mod partikolari, mill-?urisprudenza mfakkra fil-punt 41 li le?i?lazzjoni nazzjonali li ma tawtorizzax l-operat u l-prattika ta’ ?ertu log?ob tal-a??ard ?lief fil-ka?inos tikkostitwixxi xkiel g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

52 F’dawn i?-?irkustanzi, ir-risposta g?at-tmien domanda g?andha tkun li le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, ming?ajr ma tipprevedi la perijodu ta’ tran?izzjoni u lanqas kumpens tal-operaturi ta’ swali tal-log?ob, tipprojbixxi l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantita mill-Artikolu 56 TFUE.

53 Ma hemmx lok li ting?ata risposta g?ad-disa’ domanda.

Fuq il-?ustifikazzjoni tar-restrizzjonijiet g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi

54 Permezz tat-tielet, ir-raba’, l-g?axar u l-?dax-il domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi sa fejn ir-restrizzjonijiet li jistg?u jirri?ultaw minn le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jistg?u jintlaqg?u b?ala mi?uri derogatorji previsti b’mod espress fl-Artikoli 51 TFUE u 52 TFUE, applikabbli g?all-qasam permezz tal-Artikolu 62 TFUE, jew i??ustifikati, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, minn ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali.

55 Peress li l-Li?i emendatorja tal-2011 u l-Li?i emendatorja tal-2012 jaqg?u, kemm wa?da u kif ukoll l-o?ra, fil-kuntest ta’ riforma nazzjonali li g?andha b?ala g?an it-tfixkil tal-operat tal-kaxxi tal-log?ob u peress li l-le?i?latur Ungeri? invoka l-istess g?anijiet sabiex ji??ustifika dawn i?-?ew? le?i?lazzjonijiet, il-?ustifikazzjoni possibbli tar-restrizzjonijiet li jirri?ultaw mill-imsemmija li?ijiet g?andha ti?i e?aminata b’mod kon?unt.

Fuq l-e?istenza ta’ ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali

56 Qabelxejn g?andu jitfakkar li l-le?i?lazzjoni dwar il-log?ob tal-a??ard tag?mel parti mill-oqsma li fihom je?istu diver?enzi kunsiderevoli ta’ natura morali, reli?ju?a, u kulturali bejn l-Istati Membri. Fl-assenza ta’ armonizzazzjoni fuq il-livell tal-Unjoni, l-Istati Membri huma, b?ala

prin?ipju, liberi li jistabbilixxu l-g?anijiet tal-politika tag?hom fil-qasam tal-log?ob tal-a??ard u, jekk ikun il-ka?, li jiddefinixxu bi pre?i?joni l-livell ta’ protezzjoni mfittex (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 47, kif ukoll Digibet u Albers, C?156/13, EU:C:2014:1756, punt 24).

57 L-identifikazzjoni tal-g?anijiet effettivament imfittxija mil-le?i?lazzjoni nazzjonali taqa’, fil-kuntest ta’ kaw?a mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja skont l-Artikolu 267 TFUE, fil-?urisdizzjoni tal-qorti tar-rinviju (sentenza Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punt 47).

58 Madankollu, g?andu ji?i kkonstatat li l-g?anijiet iddikjarati b?ala dawk imfittxija mil-le?i?lazzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri l-protezzjoni tal-konsumaturi kontra d-dipendenza fuq il-log?ob u l-prevenzjoni tal-kriminalità u tal-frodi marbuta mal-log?ob, jikkostitwixxu ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali li jistg?u ji??ustifikaw restrizzjonijiet g?all-attivitajiet tal-log?ob tal-a??ard (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Carmen Media Group, C?46/08, EU:C:2010:505, punt 55, kif ukoll Stanley International Betting u Stanleybet Malta, C?463/13, EU:C:2015:25, punti 48 u 49 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

59 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali madankollu jsostnu li l-g?an prin?ipali tal-Li?i emendatorja tal-2011 fir-realtà jikkonsisti fi?-?ieda tad-d?ul fiskali ??enerat mill-operat tal-kaxxi tal-log?ob.

60 F’dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja ripetutament idde?idiet li l-g?an wa?dieni ta’ massimizzazzjoni tad-d?ul tat-Te?or pubbliku ma jistax jippermetti restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 55, kif ukoll Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punt 54).

61 Madankollu, il-fatt li restrizzjoni g?all-attivitajiet tal-log?ob tal-a??ard tkun ta’ benefi??ju b’mod an?illari g?all-ba?it tal-Istat Membru kkon?ernat ma jxekkilx milli din ir-restrizzjoni tkun i??ustifikata sa fejn din qabelxejn issegwi effettivament g?anijiet relatati ma’ ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Zenatti, C?67/98, EU:C:1999:514, punt 36, kif ukoll Gambelli *et*, C?243/01, EU:C:2003:597, punt 62), u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali.

Fuq il-proporzjonalità tax-xkiel g?all-Artikolu 56 TFUE

62 Preliminarjament g?andu jitfakkar li l-g?a?la tal-modalitajiet ta’ organizzazzjoni u ta’ kontroll tal-attivitajiet ta’ operat u ta’ prattika tal-log?ob tal-a??ard jew tal-flus, b?all-konklu?joni, mal-Istat, ta’ kuntratt amministrattiv ta’ kon?essjoni jew il-limitazzjoni tal-operat u tal-prattika ta’ ?ertu log?ob fil-postijiet debitament awtorizzati g?al dan l-iskop, hija f’idejn l-awtoritajiet nazzjonali fil-kuntest tas-setg?a diskrezzjonali tag?hom (sentenzi Anomar *et*, C?6/01, EU:C:2003:446, punt 88, kif ukoll Carmen Media Group, C?46/08, EU:C:2010:505, punt 59).

63 Fil-fatt, awtorizzazzjoni limitata ta’ dan il-log?ob fil-kuntest ta’ drittijiet spe?jali jew esklu?ivi mog?tija jew kon?essi lil ?erti organi, li b’mod partikolari g?andha l-vanta?? li tg?addi x-xewqa tal-log?ob u l-operat tal-log?ob minn ?irkwit ikkontrollat, tista taqa’ fit-tfittxija tal-g?anijiet ta’ interess ?enerali ta’ protezzjoni tal-konsumatur u ta’ protezzjoni tal-ordni pubbliku (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Läärä, C?124/97, EU:C:1999:435, punt 37; Zenatti, C?67/98, EU:C:1999:514, punt 35; kif ukoll Anomar *et*, C?6/01, EU:C:2003:446, punt 74).

64 Ir-restrizzjonijiet imposti mill-Istati Membri g?andhom, madankollu, jissodisfaw il-kundizzjonijiet li jirri?ultaw mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja f’dak li jikkon?erna l-proporzjonalità tag?hom, ji?ifieri li jkunu jistg?u jiggarantixxu t-twettiq tal-g?an imfittex u li ma jmorrux lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an. Barra minn hekk, g?andu jitfakkar, f’dan il-kuntest, li le?i?lazzjoni nazzjonali ma tkunx tista’ tiggarantixxi t-twettiq tal-g?an

invokat ?lief jekk tkun effettivament tissodisfa l-?sieb li dan jintla?aq b'mod koerenti u sistematiku (ara s-sentenza HIT u HIT LARIX, C?176/11, EU:C:2012:454, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

65 Huwa l-Istat Membru li jkollu l-intenzjoni li jipprevalixxi ru?u minn g?an adattat sabiex jille?ittimizza x-xkiel g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi li g?andu jag?ti lill-qorti msej?a sabiex tidde?iedi fuq din il-kwistjoni l-elementi kollha li jistg?u jippermettu lil din tal-a??ar li ti?gura ru?ha li l-mi?ura msemmija tabil?aqq tissodisfa r-rekwi?iti derivanti mill-prin?ipju ta' proporzjonalità (ara s-sentenzi Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 54, kif ukoll Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punt 50).

66 F'dan il-ka?, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jallegaw li l-le?i?lazzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jissodisfawx tassew il-?sieb li l-g?anijiet ta' interess pubbliku invokati jintla?qu b'mod koerenti u sistematiku.

67 Huma jsostnu, minn na?a, li l-le?i?latur Ungeri?, wara r-riformi stabbiliti minn dawn il-le?i?lazzjonijiet, illiberalizza l-operat mill-ka?inos tal-log?ob tal-a??ard online, inklu?i l-kaxxi online, sa mid-19 ta' Lulju 2013. Min-na?a l-o?ra, seba' kon?essjonijiet ?odda ta' operat ta' ka?inos in?ar?u matul is-sena 2014, liema fatt barra minn hekk ?ie kkonfermat mill-Gvern Ungeri? matul is-seduta.

68 G?andu ji?i kkunsidrat li tali ?irkustanzi jistg?u, bla ?sara g?al verifika mill-qorti tar-rinviju, jaqg?u fil-kuntest ta' politika ta' espansjoni kkontrollata tal-attivitajiet tal-log?ob tal-a??ard.

69 Issa, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li tali politika tista' tkun koerenti kemm mal-g?an li jikkonsisti fil-prevenzjoni tal-operat tal-attivitajiet tal-log?ob tal-a??ard g?al finijiet kriminali jew frawdolenti kif ukoll ma' dak tal-prevenzjoni tal-inkora??iment g?al spejje? e??essivi marbutin mal-log?ob u ta' ?lieda kontra l-vizzju tal-log?ob, billi tidderie?i lill-konsumaturi lejn l-offerta tal-operaturi awtorizzati, offerta inti?a sabiex tkun protetta minn elementi kriminali u mfassla sabiex il-konsumaturi ji?u protetti kontra spejje? e??essivi u l-vizzju tal-log?ob (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Stoß *et*, C?316/07, C?358/07 sa C?360/07, C?409/07 u C?410/07, EU:C:2010:504, punti 101 u 102; kif ukoll Zeturf, C?212/08, EU:C:2011:437, punt 67).

70 Sabiex til?aq dan l-g?an ta' direzzjoni lejn ambjenti kkontrollati, l-operaturi awtorizzati g?andhom jikkostitwixxu alternattiva affidabbli, i?da fl-istess ?in attraenti, g?al attività ipprojbita, li tista' timplika b'mod partikolari l-u?u ta' tekniki ?odda ta' distribuzzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Placanica *et*, C?338/04, C?359/04 u C?360/04, EU:C:2007:133, punt 55; Ladbrokes Betting & Gaming u Ladbrokes International, C?258/08, EU:C:2010:308, punt 25; u Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 64).

71 Madankollu, politika ta' espansjoni kkontrollata tal-attivitajiet ta' log?ob tal-a??ard tista' titqies li hija koerenti biss jekk, minn na?a, l-attivitajiet kriminali u frawdolenti marbuta mal-log?ob u, min-na?a l-o?ra, il-vizzju tal-log?ob, setg?u, fi?-?mien meta se??ew il-fatti fil-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxu problema fl-Ungerija u jekk espansjoni tal-attivitajiet awtorizzati u rregolati kienet ta' natura li tirrimedja g?al tali problema (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Ladbrokes Betting & Gaming u Ladbrokes International, C?258/08, EU:C:2010:308, punt 30; Zeturf, C?212/08, EU:C:2011:437, punt 70; kif ukoll Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 67).

72 Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika, fil-kuntest tal-kaw?a li hija adita biha, jekk dawn il-kundizzjonijiet humiex issodisfatti u, jekk ikun il-ka?, jekk il-politika ta' espansjoni inkwistjoni g?andhiex portata li tista' tirrendi inkon?iljabbli mal-g?an li d-dipendenza fuq il-log?ob titra??an (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Ladbrokes Betting & Gaming u Ladbrokes International, C?258/08, EU:C:2010:308, punt 38).

73 G?al dan l-g?an, l-imsemmija qorti g?andha twettaq evalwazzjoni globali ta?-?irkustanzi madwar l-adozzjoni u l-implementazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet restrittivi inkwistjoni.

Fuq l-e?ami tal-?ustifikazzjonijiet fid-dawl tad-drittijiet fundamentali

74 Barra minn hekk, g?andu jitfakkar li, meta Stat Membru jinvoka ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali sabiex ji??ustifika le?i?lazzjoni li hija ta' natura li xxekkel l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi, din il-?ustifikazzjoni g?andha wkoll ti?i interpretata fid-dawl tal-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni u b'mod partikolari tad-Drittijiet Fundamentali li issa huma ggarantiti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta"). G?aldaqstant, il-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni tkun tista' tibbenefika mill-e??ezzjonijiet previsti biss jekk hija tkun tikkonforma mad-drittijiet fundamentali li l-Qorti tal-?ustizzja ti?gura l-osservanza tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ERT, C?260/89, EU:C:1991:254, punt 43; Familiapress, C?368/95, EU:C:1997:325, punt 24; u Ålands Vindkraft, C?573/12, EU:C:2014:2037, punt 125).

75 F'dan il-ka?, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jsostnu li l-le?i?lazzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jippre?udikaw, minn na?a, il-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi u, min-na?a l-o?ra, id-dritt g?all-proprjetà stabbilit fl-Artikolu 17 tal-Karta.

– Fuq il-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi

76 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jsostnu li l-le?i?lazzjonijiet fil-kaw?a prin?ipali, billi j?idu b'mod drastiku l-ammont tat-taxxi fuq il-log?ob gravanti l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob filwaqt li jipprevedu t-tran?izzjoni lejn sistema ta' operat abba?i ta' server ?entrali, u sussegwentement billi jipprojbixxu l-operat ta' dawn il-kaxxi barra mill-ka?inos, ming?ajr perijodu ta' tran?izzjoni xieraq u lanqas kumpens tal-operaturi kkon?ernati, jiksru l-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi.

77 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li l-prin?ipju ta' ?ertezza legali, li g?andu b?ala korollarju dak ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi je?tie?, b'mod partikolari, li r-regoli tad-dritt ikunu ?ari, pre?i?i u prevedibbli fl-effetti tag?hom, b'mod partikolari meta huma jista' jkollhom konsegwenzi sfavorevoli fuq l-individwi u l-impri?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi VEMW *et*, C?17/03, EU:C:2005:362, punt 80 u l-?urisprudenza ??itata; ASM Brescia, C?347/06, EU:C:2008:416, punt 69; u Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C?362/12, EU:C:2013:834, punt 44).

78 Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li operatur ekonomiku ma jistax jibba?a l-aspettattivi tieg?u biss fuq l-assenza totali ta' emenda le?i?lattiva, i?da biss jikkontesta l-modalitajiet ta' applikazzjoni ta' tali emenda (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Gemeente Leusden u Holin Groep, C?487/01 u C?7/02, EU:C:2004:263, punt 81).

79 Bl-istess mod, il-prin?ipju ta' ?ertezza legali ma je?tie?x l-assenza ta' emenda le?i?lattiva, i?da pjuttost je?tie? li l-le?i?latur nazzjonali jie?u inkunsiderazzjoni s-sitwazzjonijiet partikolari tal-operaturi ekonomi?i u jipprevedi, jekk ikun il-ka?, adattamenti g?all-applikazzjoni tar-regoli legali l-?odda (sentenzi VEMW *et*, C?17/03, EU:C:2005:362, punt 81, u Plantanol, C?201/08, EU:C:2009:539, punt 49; ara, f'dan is-sens, is-sentenza Gemeente Leusden u Holin Groep, C?487/01 u C?7/02, EU:C:2004:263, punt 70).

80 Skont ?urisprudenza stabbilita, hija biss il-qorti tar-rinviju li g?andha te?amina jekk le?i?lazzjoni nazzjonali hijiex konformi mal-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi, u l-Qorti tal-?ustizzja, li tidde?iedi dwar ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, g?andha ?urisdizzjoni biss sabiex tipprovdi lil din il-qorti bl-elementi

kollha ta’ interpretazzjoni li jaqg?u ta?t id-dritt tal-Unjoni li jistg?u jippermettulha tevalwa din il-konformità (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Plantanol, C?201/08, EU:C:2009:539, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll Ålands Vindkraft, C?573/12, EU:C:2014:2037, punt 126).

81 Il-qorti tar-rinviju tista’ tie?u inkunsiderazzjoni, g?al dan l-g?an, l-elementi kollha rilevanti li jirri?ultaw mill-kliem, mill-g?an jew mill-istruttura tal-le?i?lazzjonijiet ikkon?ernati (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Ålands Vindkraft, C?573/12, EU:C:2014:2037, punt 129).

82 Bl-g?an li ting?ata risposta utli lill-qorti tar-rinviju, g?andhom ji?u rrilevati, b’mod partikolari, l-elementi segwenti li jirri?ultaw mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja.

83 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-Li?i emendatorja tal-2011, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jsostnu li din immultiplikat b’?ames darbiet l-ammont tat-taxxa fissa fuq l-operat ta’ kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, filwaqt li stabbilixxiet taxxa proporzjonali, b’effett mill-1 ta’ Novembru 2011, ji?ifieri mill-ewwel skadenza mensili wara l-pubblikazzjoni ta’ din il-li?i, filwaqt li s-sistema fiskali applikabbli g?al din id-direttiva kienet ilha ma ti?i emendata bi kwalunkwe mod g?al kwa?i g?oxrin sena. B’hekk, skont ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, min?abba din l-assenza ta’ perijodu ta’ adattament xieraq, l-operaturi li kellhom l-intenzjoni li jift?u swali tal-log?ob ?odda sabu ru?hom f’sitwazzjoni fejn kien impossibbli g?alihom li jie?du, fi ?mien utli, id-dispo?izzjonijiet ne?essarji sabiex jipposponu l-implementazzjoni tal-pro?ett tag?hom jew li jirrinunzjaw g?alih. I?-?ieda tal-ammont tat-taxxi fuq l-operat ta’ kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, barra minn hekk, ?ieg?el lil numru kbir ta’ operaturi jwaqqfu din l-attività.

84 F’dak li jikkon?erna, fit-tieni lok, il-Li?i emendatorja tal-2012, mid-de?i?joni jirri?ulta li din wasslet, fil-jum ta’ wara d-d?ul fis-se?? tag?ha, ir-revoka *ipso jure* awtorizzazzjonijiet g?all-operat ta’ kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, ming?ajr ma pprevediet la perijodu ta’ tran?izzjoni u lanqas kumpens tal-operaturi kkon?ernati.

85 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li, meta l-le?i?latur nazzjonali jirrevoka awtorizzazzjonijiet li jippermettu lid-detenturi tag?hom li je?er?itaw attività ekonomika, huwa jkollu jipprevedi, favur dawn id-detenturi, perijodu ta’ tran?izzjoni ta’ tul suffi?jenti sabiex jippermettilhom jadattaw ru?hom jew sistema ta’ kumpens ra?onevoli (ara, f’dan is-sentenza, Il-Qorti EDB, Vékony vs L?Ungerija, Nru 65681/13, § 34 u 35, tat-13 ta’ Jannar 2015).

86 Barra minn hekk, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jsostnu li huma, qabel id-d?ul fis-se?? tal-Li?i emendatorja tal-2012, wettqu spejje? bl-g?an li jadattaw ru?hom g?all-istabbiliment, previst mil-Li?i emendatorja tal-2011, tas-sistema l-?dida ta’ operat tal-kaxxi tal-log?ob. Din is-sistema ta’ operat, li kellha tid?ol fis-se?? fl-1 ta’ Jannar 2013, kienet timplika li l-kaxxi tal-log?ob operati fis-swali tal-log?ob ja?dmu online u jing?aqdu ma’ server ?entrali. Issa, din l-aspettattiva le?ittima xxejnet b’effett immedjat b?ala ri?ultat tal-adozzjoni tal-Li?i emendatorja tal-2012.

87 F’dan ir-rigward g?andu jitfakkar li operatur ekonomiku li wettaq investimenti li jiswew ?afna flus g?all-finijiet li jikkonforma ru?u mas-sistema adottata pre?edentement mil-le?i?latur jista’ jkun affettwat b’mod kunsiderevoli fl-interessi tieg?u minn tne??ija anti?ipata ta’ din is-sistema, u dan iktar u iktar meta din titwettaq g?al g?arrieda u b’mod imprevedibbli, ming?ajr ma t?allilu ?-?mien ne?essarju sabiex jadatta ru?u g?as-sitwazzjoni le?i?lattiva l-?dida (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Plantanol, C?201/08, EU:C:2009:539, punt 52).

88 Hija l-qorti nazzjonali li g?andha tivverifika, billi tie?u inkunsiderazzjoni l-kunsiderazzjonijiet kollha ta’ hawn fuq, jekk xi le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jissodisfawx ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipji ta’ ?ertezza legali u ta’ protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi.

– Fuq id-dritt g?all-proprjetà

89 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jallegaw ukoll li le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?alma huma dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jiksru d-dritt g?all-proprjetà tal-operaturi ta' swali tal-log?ob, stabbilit fl-Artikolu 17(1) tal-Karta.

90 F'dan ir-rigward g?andu jitfakkar li le?i?lazzjoni nazzjonali restrittiva skont l-Artikolu 56 TFUE tista' wkoll tirrestrin?i d-dritt g?all-proprjetà stabbilit fl-Artikolu 17 tal-Karta. Bl-istess mod, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li restrizzjoni mhux ?ustifikata jew sproporzjonata g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi abba?i tal-Artikolu 56 TFUE lanqas ma hija ammissibbli, skont l-Artikolu 52(1) tal-Karta, meta mqabbla mal-Artikolu 17 ta' din tal-a??ar (sentenza Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punti 57 u 59).

91 Minn dan isegwi li, f'dan il-ka?, l-e?ami, imwettaq fil-punti 56 sa 73 ta' din is-sentenza, tar-restrizzjoni rrappre?entata minn le?i?lazzjonijiet b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali abba?i tal-Artikolu 56 TFUE jkopri wkoll ir-restrizzjonijiet eventwali tal-e?er?izzju tad-dritt g?all-proprjetà ggarantit mill-Artikolu 17 tal-Karta b'mod li e?ami separat g?al dan l-g?an ma jkunx ne?essarju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punt 60).

Risposti li g?andhom jing?ataw g?at-tielet, ir-raba', l-g?axar u l-?dax-il domanda

92 Fid-dawl ta' dawk li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta g?at-tielet, ir-raba', l-g?ax u l-?dax-il domanda g?andha tkun li r-restrizzjonijiet g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi li jistg?u jirri?ultaw minn le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jistg?ux ikunu ??ustifikati minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali ?lief sa fejn il-qorti nazzjonali tikkonkludi, fi tmiem ta' evalwazzjoni globali ta?-?irkustanzi tal-adozzjoni u l-implementazzjoni ta' dawn il-le?i?lazzjonijiet:

– li huma qabelxejn effettivament ifittxu g?anijiet relatati mal-protezzjoni tal-konsumaturi kontra d-dipendenza fuq il-log?ob u l-?lieda kontra l-attivitajiet kriminali u frawdolenti marbuta mal-log?ob, bis-sempli?i ?irkustanza li restrizzjoni g?all-attivitajiet ta' log?ob tal-a??ard tibbenefika b'mod an?illari, permezz ta' ?ieda tad-d?ul fiskali, lill-ba?it tal-Istat Membru kkon?ernat ma xxekkilx milli din ir-restrizzjoni tkun tista' titqies li tfittex qabelxejn effettivament tali g?anijiet;

– li huma jfittxu dawn l-istess o??ettivi b'mod koerenti u sistematiku, u

– li huma jissodisfaw ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipji ?enerali ta' dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari mill-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi kif ukoll tad-dritt g?all-proprjetà.

Fuq l-e?istenza ta' ksur tad-Direttiva 98/34

93 Permezz tas-sitt u t-tlettax-il domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 1(11) tad-Direttiva 98/34 g?andux ji?i interpretat fis-sens li dispo?izzjonijiet nazzjonali, b?ar-regoli fiskali previsti bil-Li?i emendatorja tal-2011 u l-projbizzjoni li wie?ed jopera kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos stabbilita mil-Li?i emendatorja tal-2012, jikkostitwixxu "regolamenti tekni?i" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, li l-abbozzi tag?hom g?andhom ikunu s-su??ett ta' dikjarazzjoni prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 8(1) ta' din id-direttiva.

94 Fir-rigward, fl-ewwel lok, ta’ dispo?izzjonijiet b?al dawk tal-Li?i emendatorja tal?2011, din il-qorti tfittex li tkun taf, b’mod iktar partikolari, jekk tali dispo?izzjonijiet jistg?ux ji?u kklassifikati b?ala “regolamenti tekni?i *de facto*” fis-sens tat-tielet in?i? tal-Artikolu 1(11) tad-Direttiva 98/34.

95 Skont l-imsemmi tielet in?i? tal-Artikolu 1(11), ir-“regolamenti tekni?i *de facto*” fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni jikkonsistu fi “spe?ifikazzjonijiet tekni?i jew ?ti?iet o?ra jew regoli dwar servizzi li huma marbutin ma’ mi?uri fiskali jew finanzjarji li jaffettwaw il-konsum ta’ prodotti jew ta’ servizzi billi jinkora??ixxu l-konformità ma’ dawn l-ispe?ifikazzjonijiet tekni?i jew il-?ti?iet l-o?ra jew ir-regoli dwar servizzi”.

96 Minn din il-formulazzjoni jirri?ulta li l-kun?ett ta’ “regolamenti tekni?i *de facto*” jindikaw mhux il-mi?uri fiskali fihom infushom, i?da l-ispe?ifikazzjonijiet tekni?i jew ir-rekwi?iti l-o?ra marbuta mag?hom.

97 G?aldaqstant, le?i?lazzjoni fiskali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li ma jkun fiha ebda spe?ifikazzjoni teknika u lanqas ebda rekwi?it ie?or li hija tkun inti?a li ti?gura l-osservanza tieg?u, ma tistax ti?i kklassifikata “regolament tekniku *de facto*”.

98 F’dak li jikkon?erna, fit-tieni lok, dispo?izzjonijiet nazzjonali b?al dawk tal-Li?i emendatorja tal-2012, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li mi?ura nazzjonali li tirri?erva l-organizzazzjoni ta’ ?ertu log?ob tal-a??ard g?all-ka?inos biss tikkostitwixxi “regolament tekniku” fis-sens tal-imsemmi Artikolu 1(11), sa fejn din tista’ tinfluwenza b’mod sinjifikattiv in-natura jew il-kummer?jalizzazzjoni tal-prodotti u?ati f’dan il-kuntest (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Il-Kummissjoni vs Il-Gre?ja, C?65/05, EU:C:2006:673, punt 61, kif ukoll Fortuna *et*, C?213/11, C?214/11 u C?217/11, EU:C:2012:495, punti 24 u 40).

99 Issa, projbizzjoni li ji?u operati kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, b?al dik stabbilita mil-Li?i emendatorja tal-2012, tista’ tinfluwenza b’mod sinjifikattiv il-kummer?jalizzazzjoni ta’ dawn il-kaxxi, li huma o??etti li jistg?u jaqg?u ta?t l-Artikolu 34 TFUE (ara s-sentenza Läärä *et*, C?124/97, EU:C:1999:435, punti 20 u 24), billi tnaqqas il-kanali ta’ operat.

100 F’dawn il-kundizzjonijiet, ir-risposta g?as-sitt u g?at-tlettax-il domanda g?andha tkun li l-Artikolu 1(11) tad-Direttiva 98/34 g?andu jkun interpretat fis-sens li:

– id-dispo?izzjonijiet ta’ le?i?lazzjoni nazzjonali li jimmultiplikaw b’?amsa l-ammont ta’ taxxa fissa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob u li jistabbilixxu, barra minn hekk, taxxa proporzjonali fuq din l-istess attività, ma jikkostitwixxux “regolamenti tekni?i” fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni; u li

– id-dispo?izzjonijiet ta’ le?i?lazzjoni nazzjonali li jipprojbixxu l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos jikkostitwixxu “regolamenti tekni?i” fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni, li l-abbozzi tag?hom g?andhom ikunu s-su??ett tad-dikjarazzjoni prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 8(1) ta’ din id-direttiva.

Fuq l-e?istenza ta’ obbligu ta’ kumpens min-na?a tal-Istat Membru kkon?ernat

Fuq il-?ames u t-tnax-il domanda

101 Permezz tal-?ames u t-tnax-il domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 34 TFUE u 56 TFUE g?andhomx l-g?an li jag?tu drittijiet lill-individwi b'tali mod li l-ksur tag?hom minn Stat Membru, inklu? min?abba l-fatt tal-attività le?i?lattiva tieg?u, iwassal g?al dritt g?all-individwi sabiex jiksbu, min-na?a ta' dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dak il-ksur.

102 F'dan ir-rigward, b'te?id inkunsiderazzjoni tal-kunsiderazzjonijiet ?viluppati fil-punti 30 sa 32 ta' din is-sentenza, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?al dawn id-domandi ?lief sa fejn dawn jirreferu g?all-Artikolu 56 TFUE.

103 G?andu qabelxejn jitfakkar li l-prin?ipju ta' responsabbiltà tal-Istat Membru g?al danni kkaw?ati lill-individwi minn ksur tad-dritt tal-Unjoni imputabbli lilu huwa validu g?al kull ipote?i ta' ksur tad-dritt tal-Unjoni minn Stat Membru, u dan ikun liema jkun il-korp tal-Istat Membru li l-azzjoni jew l-ommissjoni tieg?u twassal g?an-nuqqas ta' twettiq tal-obbligu (sentenzi Brasserie du pêcheur u Factortame, C?46/93 u C?48/93, EU:C:1996:79, punt 32, kif ukoll Köbler, C?224/01, EU:C:2003:513, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata). Dan il-prin?ipju g?aldaqstant huwa applikabbli b'mod partikolari meta n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kkritikat ikun attribwit lil-le?i?latur nazzjonali (sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame, C?46/93 u C?48/93, EU:C:1996:79, punt 36).

104 Skont ?urisprudenza stabbilita, dritt g?al kumpens ji?i rrikonoxxut mid-dritt tal-Unjoni meta ji?u ssodisfatti tliet kundizzjonijiet, ji?ifieri li r-regola ta' dritt miksura jkollha l-g?an li tag?ti drittijiet lill-individwi, li l-ksur jkun suffi?jentement serju u li tkun te?isti rabta kaw?ali diretta bejn il-ksur tal-obbligu li g?andu l-Istat u d-dannu sostnut mill-persuni le?i (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Brasserie du pêcheur u Factortame, C?46/93 u C?48/93, EU:C:1996:79, punt 51; Danske Slagterier, C?445/06, EU:C:2009:178, punt 20; u Il?Kummissjoni vs L-Italja, C?379/10, EU:C:2011:775, punt 40).

105 Fir-rigward tal-ewwel wa?da minn dawn il-kundizzjonijiet, li dwarha saru d-domandi mill-qorti tar-rinviju, mill-?urisprudenza jirri?ulta li d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat relatati mal-libertajiet fundamentali jag?tu, lill-individwi, drittijiet li l-qrati nazzjonali g?andhom i?arsu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame, C?46/93 u C?48/93, EU:C:1996:79, punt 54).

106 Konsegwentement, ir-risposta g?all-?ames u t-tnax-il domanda preliminari g?andha tkun li l-Artikolu 56 TFUE g?andu l-g?an li jag?ti drittijiet lill-individwi b'tali mod li l-ksur tieg?u minn Stat Membru, inklu? min?abba l-attività le?i?lattiva tieg?u, iwassal g?al dritt g?all-individwi li jiksbu, min-na?a ta' dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dan il-ksur, sakemm l-imsemmi ksur ikun suffi?jentement serju u sakemm tkun te?isti rabta kaw?ali diretta bejn dan l-istess ksur u d-dannu sostnut, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali.

Fuq is-seba' u l-erbatax-il domanda

107 Permezz tas-seba' u l-erbatax-il domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 8 u 9 tad-Direttiva 98/34 g?andhomx l-g?an li jag?tu drittijiet lill-individwi b'tali mod li l-ksur tag?hom minn Stat Membru jag?ti dritt lill-individwi sabiex jiksbu, min-na?a ta' dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dan il-ksur.

108 F'dan ir-rigward, mill-?urisprudenza jirri?ulta li, minkejja li d-Direttiva 98/34 hija inti?a li tiggarantixxi l-moviment liberu tal-merkanzija billi torganizza kontroll preventiv li l-effika?ja tieg?u te?tie? li, fil-kuntest ta' tilwima bejn individwi, ti?i injorata mi?ura nazzjonali adottata bi ksur tal-Artikoli 8 u 9 tag?ha, din id-direttiva bl-ebda mod ma tiddefinixxi l-kontenut materjali tar-regola ta' dritt li abba?i tag?ha l-qorti nazzjonali g?andha tidde?iedi l-kaw?a pendenti quddiemha. G?alhekk,

l-imsemmija direttiva la to?loq drittijiet u lanqas obbligi g?all-individwi (sentenza Unilever, C?443/98, EU:C:2000:496, punt 51).

109 F’dawn il-kundizzjonijiet, g?andu ji?i kkonstatat li l-ewwel wa?da mill-kundizzjonijiet elenkati fil-punt 104 ma hijiex issodisfatta, b’mod li l-individwi ma jistg?ux isostnu n-nuqqas ta’ osservanza tal-Artikoli 8 u 9 ta’ din l-istess direttiva g?all-finijiet li l-Istat Membru kkon?ernat jin?amm responsabbli abba?i tad-dritt tal-Unjoni.

110 Konsegwentement, ir-risposta g?as-seba’ u g?all-erbatax-il domanda g?andha tkun li l-Artikoli 8 u 9 tad-Direttiva 98/34 ma g?andhomx l-g?an li jag?tu drittijiet lill-individwi, b’mod li l-ksur tag?hom minn Stat Membru ma jwassalx g?al dritt g?all-individwi li jiksbu, min-na?a ta’ dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dan il-ksur abba?i tad-dritt tal-Unjoni.

Fuq il-?mistax-il domanda

111 Permezz tal-?mistax-il domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi sa fejn il-fatt li le?i?lazzjonijiet nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkon?ernaw qasam li jaqa’ fil-kompetenza tal-Istat Membri, jaffettwa r-risposti li g?andhom jing?ataw lill-?ames, lis-seba’, lit-tnax u lill-erbatax-il domanda.

112 F’dan ir-rigward huwa bi??ejjed li jitfakkar li, hekk kif ?ie enfasizzat fil-punt 34, l-Istati Membri jkunu marbuta li je?er?itaw il-kompetenzi tag?hom b’rispett tad-dritt tal-Unjoni u, b’mod partikolari, tal-libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat, li japplikaw g?as-sitwazzjonijiet, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jaqg?u fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

113 F’dawn il-kundizzjonijiet, il-?ustifikazzjonijiet imressqa minn Stat Membru insostenn ta’ restrizzjoni g?all-imsemmija libertajiet g?andhom ji?u interpretati fid-dawl tad-drittijiet fundamentali, anki meta din ir-restrizzjoni tkun tikkon?erna qasam li jaqa’ fil-kompetenza ta’ dan l-Istat Membru, peress li s-sitwazzjoni kkon?ernata tkun taqa’ fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Åkerberg Fransson, C?617/10, EU:C:2013:105, punt 21).

114 Bl-istess mod, kull ksur tad-dritt tal-Unjoni mwettaq minn Stat Membru, inklu? meta dan ikun jikkon?erna qasam li jaqa’ fil-kompetenza ta’ dan l-Istat Membru, iwassal g?ar-responsabbiltà tieg?u sa fejn il-kundizzjonijiet imfakkra fil-punt 104 ta’ din is-sentenza jkunu ssodisfatti.

115 G?aldaqstant, ir-risposta g?all-?mistax-il domanda g?andha tkun li l-fatt li le?i?lazzjonijiet nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkon?ernaw qasam li jaqa’ fil-kompetenza tal-Istati Membri ma jaffettwax ir-risposti li g?andhom jing?ataw g?ad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

116 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **Le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, ming?ajr ma tipprevedi perijodu ta' tran?izzjoni, timmultiplika b'?ames darbiet l-ammont tat-taxxa fissa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob u, barra minn hekk, tistabbilixxi taxxa proporzjonali fuq din l-istess attività, tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantita bl-Artikolu 56 TFUE sa fejn din tkun ta' natura li tipprojbixxi, li tfixkel jew li tirrendi inqas attraenti l-e?er?izzju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi ta' operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali.**

2) **Le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, ming?ajr ma tipprevedi la perijodu ta' tran?izzjoni u lanqas kumpens tal-operaturi ta' swali tal-log?ob, tipprojbixxi l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos, tikkostiwixxi restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi ggarantita mill-Artikolu 56 TFUE.**

3) **Ir-restrizzjonijiet g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi li jistg?u jirri?ultaw minn le?i?lazzjonijiet nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jistg?ux ikunu ??ustifikati minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali ?lief sa fejn il-qorti nazzjonali tikkonkludi, fi tmiem ta' evalwazzjoni globali ta?-?irkustanzi tal-adozzjoni u l-implementazzjoni ta' dawn il-le?i?lazzjonijiet:**

– **li huma qabelxejn effettivament ifittxu g?anijiet relatati mal-protezzjoni tal-konsumaturi kontra d-dipendenza fuq il-log?ob u l-?lieda kontra l-attivitajiet kriminali u frawdolenti marbuta mal-log?ob, bis-sempli?i ?irkustanza li restrizzjoni g?all-attivitajiet ta' log?ob tal-a??ard tibbenefika b'mod an?illari, permezz ta' ?ieda tad-d?ul fiskali, lill-ba?it tal-Istat Membru kkon?ernat ma xxekkilx milli din ir-restrizzjoni tkun tista' titqies li tfittex qabelxejn effettivament tali g?anijiet;**

– **li huma jfittxu dawn l-istess o??ettivi b'mod koerenti u sistematiku; u**

– **li huma jissodisfaw ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipji ?enerali ta' dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari mill-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi kif ukoll tad-dritt g?all-proprjetà.**

4) **L-Artikolu 1(11) tad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-22 ta' ?unju 1998, li tistabbilixxi pro?edura dwar l-g?oti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandards u r-regolamenti tekni?i u r-regoli dwar is-servizzi tas-So?jetà tal-Informatika, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/96/KE, tal-20 ta' Novembru 2006, g?andu jkun interpretat fis-sens li:**

– **id-dispo?izzjonijiet ta' le?i?lazzjoni nazzjonali li jimmultiplikaw b'?amsa l-ammont ta' taxxa fissa fuq l-operat tal-kaxxi tal-log?ob fis-swali tal-log?ob u li jistabbilixxu, barra minn hekk, taxxa proporzjonali fuq din l-istess attività, ma jikkostitwixxux "regolamenti tekni?i" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni; u li**

– **id-dispo?izzjonijiet ta' le?i?lazzjoni nazzjonali li jipprojbixxu l-operat tal-kaxxi tal-log?ob barra mill-ka?inos jikkostitwixxu "regolamenti tekni?i" fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjoni, li l-abbozzi tag?hom g?andhom ikunu s-su??ett tad-dikjarazzjoni prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 8(1) ta' din id-direttiva.**

5) **L-Artikolu 56 TFUE g?andu l-g?an li jag?ti drittijiet lill-individwi b’tali mod li l-ksur tieg?u minn Stat Membru, inklu? min?abba l-attività le?i?lattiva tieg?u, iwassal g?al dritt g?all-individwi li jiksbu, min-na?a ta’ dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dan il-ksur, sakemm l-imsemmi ksur ikun suffi?jentement serju u sakemm tkun te?isti rabta kaw?ali diretta bejn dan l-istess ksur u d-dannu sostnut, u dan g?andu ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali.**

6) **L-Artikoli 8 u 9 tad-Direttiva 98/34, kif emendata bid-Direttiva 2006/96, ma g?andhomx l-g?an li jag?tu drittijiet lill-individwi, b’mod li l-ksur tag?hom minn Stat Membru ma jwassalx g?al dritt g?all-individwi li jiksbu, min-na?a ta’ dan l-Istat Membru, il-kumpens g?ad-dannu sostnut min?abba dan il-ksur abba?i tad-dritt tal-Unjoni.**

7) **Il-fatt li le?i?lazzjonijiet nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkon?ernaw qasam li jaqa’ fil-kompetenza tal-Istati Membri ma jaffettwax ir-risposti li g?andhom jing?ataw g?ad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeri?.